UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Teaching Guide				
Identifying Data				2015/16
Subject (*)	Contidos complementarios para o ensino das literaturas galega e castelá		Code	652608812
Study programme	6 Mestrado Universitario en profesorado de Educación Secundaria: Lingua e Literatura Galega e Lingua e Literatura Castelá			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Official Master's Degree	Yearly	First	Obligatoria	4
Language	Galician			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Filoloxía Española e LatinaGalego-Portugués, Francés e Lingüística			
Coordinador	Fernandez Perez-Sanjulian, Carme	E-mail	carme.fernandez.perez-sanjulian@udc.es	
Lecturers	Fernandez Perez-Sanjulian, Carme Tato Garcia, Cleofe Yagüe Lopez, Pilar	E-mail	carme.fernandez.perez-sanjulian@udc.es cleofe.tato@udc.es pilar.yague.lopez@udc.es	
Web				
General description				

Study programme competences / results	
Code	Study programme competences / results
A1	Coñecer as características dos estudantes, os seus contextos sociais e motivacións.
A3	Elaborar propostas baseadas na adquisición de coñecementos, destrezas e aptitudes intelectuais e emocionais.
A6	Coñecer a evolución histórica do sistema educativo no noso país.
A7	Coñecer e aplicar recursos e estratexias de información, titoría e orientación académica e profesional.
A11	Coñecer a evolución histórica da familia, os seus diferentes tipos e a incidencia do contexto familiar na educación.
A13	Comprender as implicacións educativas da situación lingüística galega e adquirir e aplicar criterios, estratexias e recursos pedagóxicos para participar na planificación e desenvolvemento do plano lingüístico do centro.
A15	Coñecer o valor formativo e cultural das materias correspondentes á especialización.
A16	Coñecer os contidos que se cursan nos respectivos ensinos.
A17	Coñecer a historia e os desenvolvementos recentes das materias e as súas perspectivas para poder transmitir unha visión dinámica das mesmas.
A19	Coñecer os desenvolvementos teórico-prácticos do ensino e a aprendizaxe das materias correspondentes.
A21	Adquirir criterios de selección e elaboración de materiais educativos.
A25	Coñecer e aplicar propostas docentes innovadoras no ámbito da especialización cursada.
A26	Analizar críticamente o desempeño da docencia, das boas prácticas e da orientación utilizando indicadores de calidade.
A27	Identificar os problemas relativos ao ensino e a aprendizaxe das materias da especialización e expor alternativas e solucións.
A32	Adquirir experiencia na planificación, na docencia e na avaliación das materias correspondentes á especialización.
A33	Acreditar un bo dominio da expresión oral e escrita na práctica docente
A35	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación a partir da reflexión sobre a práctica.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Learning outcomes			
Learning outcomes	Study programme competences / results		
Coñecer o valor formativo e cultural das literaturas galega e castelá	AJ1 AJ6 AJ13 AJ15 AJ16 AJ17 AJ19		CC1
Coñecer os contidos que se cursan en ensino secundario e bacharelato nas materias de lingua e literatura galega e lingua e literatura castelá.	AJ6 AJ13 AJ15 AJ16 AJ17 AJ19		CC1
Coñecer a historia e os desenvolvementos recentes das materias lingua e literatura galega e lingua e literatura castelá, así como as súas perspectivas para poder transmitir unha visión dinámica das mesmas.	AJ3 AJ6 AJ13 AJ15 AJ16 AJ17 AJ19 AJ21 AJ25 AJ33		CC1 CC4 CC7
Adquirir criterios de selección e elaboración de materiais educativos para as materias de literaturas galega e castelá.	AJ7 AJ13 AJ21 AJ27 AJ32 AJ33		CC1 CC6
Coñecer e aplicar propostas docentes innovadoras no ámbito das literaturas galega e castelá.	AJ3 AJ11 AJ15 AJ19 AJ25 AJ32 AJ33 AJ35		CC1 CC4 CC8
Identificar os problemas relativos ao ensino e a aprendizaxe das literaturas galega e castelá e expor alternativas e solucións.	AJ13 AJ19 AJ25 AJ26 AJ27 AJ33		CC1 CC3 CC4 CC7 CC8

Contents	
Topic	Sub-topic

1.- Revisión metodolóxica dos contidos relevantes no ensino da literatura	1.1. Cuestións contextuais: a periodización e os xéneros literarios 1.2. A necesidade de revisión da historiografía literaria. 1.3. Novas tendencias no ensino da literatura. 1.4. Revisión crítica de obras e autores.
2. Adaptación das literaturas galega e española ao marco curricular	2.1. A lectura comprensiva e crítica 2.2. O comentario de textos 2.3. Selección de lecturas representativas

Planning				
Methodologies / tests	Competencies / Results	Teaching hours (in-person & virtual)	Student?s personal work hours	Total hours
Workbook	A6 A7 A11 A13 A16 A15 A17 C3 C4 C6 C7	0	14	14
Workshop	A1 A3 A13 A21 A26 A27 A32 A35 C1 C3 C4 C8	12	15	27
Mixed objective/subjective test	A3 A7 A13 A16 A15 A17 A21 A25 A19 A33 C1	2	10	12
Supervised projects	A35 A33 A32 A27 A26 A25 A21 A19 A17 A16 A15 A13 A3 C1 C3 C4 C6 C7 C8	1	24	25
Introductory activities	A1 A33 C1 C4	2	0	2
Guest lecture / keynote speech	A6 A7 A13 A16 A15 A17 A21 A25 A26 A27 A19 C4 C6 C7	12	6	18
Personalized attention		2	0	2
(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.				

Methodologies	
Methodologies	Description
Workbook	Formando parte do seu traballo autónomo, os/as estudantes deberán ler os textos proporcionados ao comezo do curso. Estas lecturas serán obxecto de análise tanto nas sesións de obradoiro coma na proba mixta.
Workshop	Nas sesións presenciais alternaranse as leccións maxistrais coas sesións interactivas, nas que a participación do estudantado será fundamental. Levaranse a cabo actividades de diverso tipo: discusións dirixidas, comentario de textos. Todas elas terán como punto de partida fundamental as lecturas indicadas previamente polas profesoras.
Mixed objective/subjective test	Na última sesión do curso os estudantes deberán realizar unha proba mixta de carácter teórico-práctico.
Supervised projects	O traballo final obrigatorio versará sobre un tema relacionado con algún aspecto da materia que ha ser consensuado coas profesoras. Formalmene axustarase ás pautas definidas no inicio do curso. Valorarase fundamentalmente a capacidade de reflexión e a orixinalidade das achegas, a profundidade e o rigor no tratamento do tema escollido así como a clareza expositiva e expresiva. Este traballo deberá ser entregado na data determinada polas profesoras no inicio de curso (polo menos, unha semana antes do exame).
Introductory activities	Na primeira sesión do curso levaranse a cabo distintas actividades para coñecer as competencias, intereses e motivacións do alumnado. Preténdese obter información relevante que permita artellar convenientemente a docencia da materia.
Guest lecture / keynote speech	A modo de introdución ou visións de conxunto, desenvolveranse as directrices xerais dos contidos que conforman a materia.

Personalized attention	
Methodologies	**Description**
Guest lecture / keynote speech Mixed objective/subjective test Workbook Supervised projects	Os(as) estudantes que non podan asistir no horario previsto para as Titorías, poderán concertar entrevistas por medio do correo electrónico.

Assessment			
Methodologies	**Competencies / Results**	**Description**	**Qualification**
Workshop	A1 A3 A13 A21 A26 A27 A32 A35 C1 C3 C4 C8	Valorarase a participación activa nas distintas actividades que se desenvolvan na aula, así como a realización das lecturas.	10
Mixed objective/subjective test	A3 A7 A13 A16 A15 A17 A21 A25 A19 A33 C1	Aplicaranse os seguintes criterios de avaliación: - adecuación da resposta á pregunta formulada - correcta estruturación do discurso - corrección ortográfica, sintáctica e gramatical Para superar a materia a calificación mínima desta proba deberá ser de 4 puntos sobre 10.	30
Supervised projects	A35 A33 A32 A27 A26 A25 A21 A19 A17 A16 A15 A13 A3 C1 C3 C4 C6 C7 C8	O traballo final obrigatorio desenvolverá un tema relacionado con algún aspecto da materia. Formalmente axustarase ás pautas definidas polas profesoras no inicio do curso. Valorarase fundamentalmente a capacidade de reflexión e a orixinalidade das achegas, a profundidade e o rigor no tratamento do tema escollido así como a clareza expositiva e expresiva. Este traballo deberá ser entregado na data determinada polas profesoras no inicio de curso (polo menos, unha semana antes do exame).	60

Assessment comments
A realización das lecturas é imprescindíbel para superar a materia, xa que sobre elas xiran os contidos teóricos, as sesións interactivas e as demais actividades que computan na avaliación. Para superar a materia é imprescindíbel o uso correcto da lingua, tanto oral coma escrita: ortografía, puntuación, corrección sintáctica e gramatical. O alumnado que teña matrícula a tempo parcial e/ou dispensa académica deberá poñerse en contacto coas profesoras a principio de curso; deberá realizar os mesmos traballos e probas que os/as estudantes con matrícula ordinaria.

Sources of information

Basic	- Aller García, C. (1998). Animación a la lectura II: juegos y actividades para después de leer. Sevilla. Quercus - Bordons, G e A. Díaz-Plaja (2006). Enseñar literatura en secundaria. Barcelona. Graó - Fernández Paz, A. (2004). Lingua e literatura: educación secundaria obrigatoria. Vigo. Xerais - García Negro, P. / Costa Casas, X. (1995). O ensino da lingua: por un cambio de rumo. Introdución teórica e Unidades didácticas. A Coruña: AS-PG - García Rivera, G. (1995). Didáctica de la literatura en la Enseñanza Primaria y Secundaria. Madrid. Akal - Martín Vegas, R.A. (2009). Manual de didáctica de la lengua y la literatura. Madrid. Síntesis - Navarro Durán, R. (1995). La Mirada al texto : comentario de textos literarios. Barcelona: Ariel - Pozuelo Yvancos, J.M. (2007). Desafíos de la Teoría. Literatura y géneros. Mérida. Venezuela. El otro@el mismo - Rodríguez, F. (1990). Literatura galega. Problemas de método e interpretación. Vilaboa-Pontevedra. O Cumio - Sánchez Miguel, E. (2010). La lectura en el aula: qué se hace, qué se debe hacer y qué se puede hacer. Barcelona. Graó - Rodríguez Fer, C. (1991). Arte literaria . Vigo. Xerais - García Padrino, J. / Medina Padilla , A. (dirs.) (1988). Didáctica de la lengua y la literatura. Madrid: Síntesis - Marco López, A. (1997). Lingua, literatura e arte: aspectos didácticos. Santiago: USC - Silva Valdivia, B. (coord.) (2005). A literatura na educación secundaria. Santiago: Instituto de Ciencia da Educación - Silva Valdivia, B. (dir.) (2008). Situación do ensino da da lingua e da literatura na educación secundaria obrigatoria . Santiago: Consello da Cultura Galega
Complementary	- Abuín, A. / Tarrío, A. (eds.) (2004). Bases metodolóxicas para unha historia comparada das literaturas da península Ibérica. Santiago: Servizo de Publicacións USC - Aguiar e Silva, V.M. de (1993). Teoria da Literatura. Coimbra. Livraria Almedina - (). Bibliografía Española, Madrid, Servicio Nacional de Información Bibliográfica (luego Instituto Bibliográfico Hispánico, luego Biblioteca Nacional), 1959 y ss. Refundición anual del Boletín del Depósit. - Carballo Calero, R. (1981). Historia da Literatura Galega Contemporánea. Vigo. Galaxia - Marchese, A. / Forradellas, J.& (1991). Diccionario de retórica, crítica y terminología literaria. Barcelona. Ariel - Mainer, J. C. (2010-2012). Historia de la Lliteratura española, 9 vols.. Barcelona: Crítica - Reyes, G. (ed.) (1989). Teorías literarias en la actualidad . Madrid. Ediciones el arquero - Rodríguez Cacho, L. (2009). Manual de historia de la literatura española. Madrid. Castalia - Rico, F. (1979-1999). Historia y crítica de la Lliteratura española, 18 vols. . Barcelona: Crítica - Tarrío, A. (1994). Literatura galega. Aportacións a unha historia crítica. Vigo: Xerais - Vázquez Cuesta, P. (1980). "Literatura gallega", in Díez Borque. J. Mª. (ed.), Historia de las literaturas hispánicas no castellanas, pp. 621-896. Taurus: Madrid - Vilavedra, D. (coord.) (1995-2004). Diccionario da literatura galeg, a4 vols. Vigo: Galaxia - Vilavedra, D. (1999). Historia da literatura galega. Vigo: Galaxia - Viñas Piquer, D. (2002). Historia de la crítica literaria . Barcelona. Ariel - VV.AA. (1996-1998). Historia da Literatura Galega, 5 vol. . Vigo. A Nosa Terra - VV.AA. (2000). Galicia. Literatura, vols. 31-34. A Coruña: Hércules de Edicións - VV.AA. (2001). Literatura galega. Século XX. Vigo:. A Nosa Terra

Recommendations
Subjects that it is recommended to have taken before
Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Bases epistemolóxicas para o ensino das linguas e literaturas galega e castelá/652608821 Metodoloxía do ensino das linguas e literaturas galega e castelá en educación secundaria/652608822 Fundamentos metodolóxicos e profesionais do ensino das linguas e literaturas galega e castelá en educación secundaria/652608823 Proxectos de innovación e investigación educativa en língua e literatura galega e língua e literatura castelá/652608E31 Contidos complementarios para o ensino das linguas galega e castelá/652608811
Subjects that continue the syllabus
Other comments
Para calquera dúbida, poden pórse en contacto coas profesoras, persoalmente en horario de atención ao alumnado, ou concertando cita previa nos enderezos electrónicos: carme@udc.gal / tatoga@udc.gal

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.